

Izabela Jarosińska

"Treny" Jana Kochanowskiego w świetle estetyki recepcji i oddziaływania, Ludwika Szczerbicka-Ślęk, "Pamiętnik Literacki" z.4 (1973) : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 17/52, 261

1974

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(II) SZARUGA Leszek: Wieloznaczny ton liryki. "Teksty" 1973 nr 4 s. 169-173.

"A jak królem, a jak katem będziesz" Tadeusza Nowaka, będąc powieścią o kryzysie tradycyjnych wartości w wojennym świecie, jest zarazem - udanym, zdaniem autora - poszukiwaniem języka, w którym ów świat mógłby zostać wypowiedziany. Ustawiczne "przekształcanie konkretów w pojęcia", modelowanie opisywanych zjawisk na kształt symboli - oto kluczowe reguły i jednocześnie nośniki wybitności owego dzieła.

BP/52/81

K.Z.

(II) SZCZERBICKA-SŁĘK Ludwika: "Treny" Jana Kochanowskiego w świetle estetyki recepcji i oddziaływania. "Pamiętnik Literacki" 1973 z.4 s. 3-22.

Teoretyczne podstawy historii literatury rozumianej w kategoriach "estetyki recepcji i oddziaływania" sformułował Hans Robert Jauss. W jego ujęciu dzieło literackie przedstawia się jako ukryta summa energii znaczeniowej, którą ze stanu możliwości w stan aktualizacji przenosi świat czytelnika. Stąd i czytelnikom przyznaje się zdolność "tworzenia" dzieła. Przedmiotem rozprawy jest analiza "Trenów" przy pomocy instrumentów badawczych zaproponowanych przez Jaussa. Rozważania autorki koncentrują się wokół dwu następujących spraw: 1) rekonstrukcji zbiektywizowanego w "Trenach" - "horyzontu oczekiwań" oraz sposobu jego wykorzystania w obrębie utworu; 2) opisanie rodzaju dystansu estetycznego między utworem a jego publicznością, tzn. sformułowania odpowiedzi na pytanie, jaki potencjał znaczeniowy zaktualizowali czytelnicy dwu kolejnych wydań "Trenów" (1580 i 1583) oraz publiczność najbliższej formacji kulturowej - baroku.

BP/52/82

I.J.